

ອົງການ ເຮວວິຕັດ
ສະຖິດເພື່ອການຮ່ວມມືສາກົນ

ສປປ ລາວ

ຄູ່ມືແນະນຳ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບເຕັກນິກການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດ ຮັກສາສວນຊາ

ໂດຍການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ
ພະແນກກະສິກາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຜົ້ງສາລີ,
ໂຮງຮຽນເຕັກນິກວິຊາຊີບແບບປະສົມ ແຂວງຜົ້ງສາລີ
ແລະ ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ

ສະໜັບສະໜູນຈັດພິມໂດຍ:

ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ
Community Organization, Participation and Empowerment Project

2020

ຄຳນຳ

ຄູ່ມືແນະນຳຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ 3 ຝ່າຍຄື: ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ໂຮງຮຽນເຕັກນິກວິຊາຊີບແບບປະສົມ ແຂວງຜົ້ງສາລີ ແລະ ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານສົ່ງເສີມການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ຖືເອົາການປູກຊາເປັນອາຊີບຢູ່ພາຍໃນແຂວງຜົ້ງສາລີ ເວົ້າລວມ ເວົ້າສະເພາະກໍ່ຄືຊາວກະສິກອນຢູ່ພາຍໃນບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ.

ຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ສັງລວມຄັດຈ້ອນເອົາຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກວິທີການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາຈາກບັນດາເອກະສານທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ, ບົດຮຽນຈາກການສຶກສາທົດລອງ ແລະ ປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນ ໂດຍສະເພາະຈາກການຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງ ໂຮງຮຽນເຕັກນິກວິຊາຊີບແບບປະສົມ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ຫ້ອງການກະສິກຳນະຄອນພູເອີ ສປ ຈີນ.

ສະນັ້ນ, ຄູ່ມືແນະນຳຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກວິທີການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາສະບັບນີ້ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍສຳລັບຊາວກະສິກອນຢູ່ພາຍໃນ ແຂວງຜົ້ງສາລີ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຮຽນຮູ້ ແລະ ນຳເອົາວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ໄປໝູນໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດຕົວຈິງໃນຄອບຄົວຂອງຕົນເອງ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກປູກຊາເປັນອາຊີບຫຼັກ ຫຼື ເປັນອາຊີບສຳຮອງເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມເຂົ້າສູ່ຄອບຄົວ.

ສາລະບານ

ຫົວຂໍ້	ໜ້າ
ຄໍານຳ.....	i
ສາລະບານ.....	ii
ສະພາບລວມ	1
ວິທີການປູກ ແລະ ການປົວລະບົດຮັກສາສວນຊາ	2
1. ວິທີການປູກ.....	2
2.1 ການເລືອກພື້ນທີ່ປູກຊາ.....	2
1.2 ການອະນາໄມພື້ນທີ່	2
1.3 ການກຽມພື້ນທີ່.....	2
1.4 ວິທີການປູກ	3
2. ການປົວລະບົດຮັກສາ.....	4
2.1 ການເສຍຫຍ້າ.....	4
2.3 ການໃສ່ຝຸນ	4
2.4 ການຕັດແຕ່ງ.....	5
3. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່	5

ສະພາບລວມ

ຊາສາມາດປູກ ແລະ ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນເຂດຮ້ອນຊຸມ ຫຼື ເຂດທີ່ບໍ່ມີອາກາດໜາວຫຼາຍຈົນເກີນໄປ ໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີອຸນຫະພູມຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 25-30 ອົງສາ ແລະ ມີຄວາມສູງຈາກລະດັບນ້ຳທະເລປະມານ 400-1,800 ແມັດ. ປະເພດດິນທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມແກ່ການປູກຊາ ຄວນເປັນດິນທີ່ມີລະດັບຄວາມເປັນກົດ-ດ່າງ (pH) ຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 4,0-5,5 ແລະ ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນບໍ່ເກີນ 45 ອົງສາ. ປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ເໝາະສົມແກ່ການປູກຊາຄວນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 1,140-1,270 ມິລິແມັດ/ປີ. ການປູກຊາຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີອາກາດເຢັນຈະເຮັດໃຫ້ໃບຊາມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ມີລົດຊາດດີ ແຕ່ຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດຕ່ຳ, ສ່ວນການປູກຊາຢູ່ໃນເຂດອາກາດຮ້ອນຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຊາຂ້ອນຂ້າງສູງ ແຕ່ຄຸນນະພາບຂອງໃບຊາບໍ່ສູງເມື່ອທຽບໃສ່ເຂດອາກາດເຢັນ.

ຝັ່ງສາລີ ເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນພາກເໜືອສຸດຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນແຂວງທີ່ມີອາກາດຂ້ອນຂ້າງເຢັນ ເຊິ່ງມີຄວາມເໝາະສົມແກ່ການປູກຊາ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິຈາກ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຝັ່ງສາລີ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເນື້ອທີ່ການປູກຊາປະຈຳປີ 2015 ແມ່ນມີປະມານ 2,811.6 ເຮັກຕາ. ຍ້ອນການປູກຊາໄດ້ກາຍເປັນອາຊີບຫຼັກ ຂອງປະຊາຊົນຫຼາຍໆຄອບຄົວ ແລະ ຍັງໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ແຂວງຝັ່ງສາລີ. ດັ່ງນັ້ນ, ພື້ນທີ່ການປູກຊາຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ຝັ່ງສາລີ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນທຸກໆປີ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການປູກຊາຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ຂອງປະຊາຊົນຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍດ້ານ ໂດຍສະເພາະຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບ ວິທີການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາໃຫ້ຖືກຕາມເຕັກນິກວິຊາການ; ນອກນັ້ນ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃໝ່ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຜະລິດຊາແມ່ນຍັງມີຄວາມຈຳກັດຫຼາຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອເປັນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຜະລິດປຶ້ມຄູ່ມືແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ວິທີການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາ ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ປູກຊາສາມາດເຂົ້າເຖິງເຕັກນິກການຜະລິດຕາມເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ນຳໄປປັບໃຊ້ຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງຕົນເອງ.

ວິທີການປູກ ແລະ ການປົວລະບົດຮັກສາສວນຊາ

1. ວິທີການປູກ

1.1 ການເລືອກພື້ນທີ່ປູກຊາ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການເລືອກພື້ນທີ່ປູກຊາຄວນເປັນພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມຄອຍຊັນບໍ່ເກີນ 15 ອົງສາ, ເປັນດິນໜຽວແກມຊາຍ, ຢູ່ໃກ້ກັບເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ, ມີແຫຼ່ງນ້ຳສະດວກສະບາຍ ແລະ ເປັນດິນທີ່ມີຄ່າຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງຢູ່ລະຫວ່າງ 4.5-5.5 ເຊິ່ງມີສະພາບທີ່ມີຄ່າຄວາມເປັນກົດຕ່ຳ.

1.2 ການອະນາໄມພື້ນທີ່

ການອະນາໄມພື້ນທີ່ແມ່ນການຖາງຫຍ້າ ຫຼື ກຳຈັດສິ່ງກົດຂວາງອອກຈາກພື້ນທີ່ກ່ອນຈະກຽມດິນປູກຊາ; ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ພ້າ, ມົດ, ຈີກ ຫຼື ຈັກຕັດຫຍ້າ. ພາຍຫຼັງທີ່ຖາງແລ້ວແມ່ນປະຕາກແດດໄວ້ປະມານ 2 ອາທິດ ແລະ ເມື່ອສັງເກດເຫັນຫຍ້າທີ່ຖືກຖາງນັ້ນແຫ້ງດີແລ້ວແມ່ນໃຫ້ຈູດ.

1.3 ການກຽມພື້ນທີ່

1.3.1 ການໄຖປັບດິນ

ການໄຖປັບດິນຕາກແດດແມ່ນເພື່ອກຳຈັດວັດສະພຶດ, ພະຍາດ, ແມງໄມ້ສັດຕູພຶດ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນມີຄວາມເໝາະສົມແກ່ການປູກພືດ, ຊ່ວຍໃຫ້ສະພາບຂອງດິນເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການດູດທາດອາຫານຂອງຮາກພືດໄດ້ດີຂຶ້ນ.

ຮູບທີ 1. ການໄຖ ຫຼື ການກະກຽມພື້ນທີ່ກ່ອນປູກຊາ

1.3.2 ການວາງແປງ ຫຼື ໜານ

ພາຍຫຼັງທີ່ສຳເລັດຈາກໄຖປັບດິນແລ້ວ ຂັ້ນຕອນຕໍ່ມາແມ່ນການວາງແປງ ຫຼື ໜານເພື່ອປູກຊາ ໂດຍຄວາມຍາວຂອງແຕ່ລະໜານແມ່ນອີງຕາມພື້ນທີ່ຕົວຈິງ ແຕ່ຄວາມກວ້າງຂອງແຕ່ລະໜານແມ່ນປະມານ 100 ຊັງຕີແມັດ (1 ແມັດ) ແລະ ໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງໜານຕໍ່ໜານແມ່ນ 150-200 ຊັງຕີແມັດ (1,5-2 ແມັດ).

ຮູບທີ 2. ວິທີການວາງແປງກ່ອນປູກຊາ

1.3.3 ການໃສ່ຝຸ່ນຮອງຟື້ນ

ກ່ອນໃສ່ຝຸ່ນຮອງຟື້ນແມ່ນເຮົາຕ້ອງໄດ້ຂຸດເປັນຮ່ອງໄປຕາມຄວາມຍາວຂອງແຕ່ລະໝານ ໂດຍຂຸດໃຫ້ເປັນຮູບຄາງໝູ ໂດຍໃຫ້ມີຄວາມກວ້າງປາກຊຸມເບື້ອງເທິງປະມານ 60 ຊັງຕີແມັດ, ເລິກ 50 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ຄວາມກວ້າງຟື້ນຊຸມ 40 ຊັງຕີແມັດ. ຫຼັງຈາກຂຸດແລ້ວແມ່ນໃຫ້ນຳເອົາດິນໜ້າຊັ້ນເທິງສຸດທີ່ຂຸດຂຶ້ນມາລົງໃສ່ກ່ອນໃຫ້ໄດ້ປະມານ 20 ຊັງຕີແມັດ ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ເອົາຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນປົ່ມລົງໃສ່ໃນອັດຕາສ່ວນ 2 ກິໂລ/ແມັດ ແລ້ວຕາມດ້ວຍດິນຊັ້ນລຸ່ມສຸດມາປົກຄືນອີກເພື່ອໃຫ້ພຽງກັບໜ້າໝານ ແລະ ປະໄວ້ປະມານ 1 ເດືອນຈຶ່ງນຳເບີ້ຍຊາມາປູກ.

ຮູບທີ 3. ການໃສ່ຝຸ່ນຮອງຟື້ນໃນເວລາກຽມແປງ ຫຼື ໝານ

1.4 ວິທີການປູກ

1.4.1 ການຄັດເລືອກເບີ້ຍຊາ

ການຄັດເລືອກເບີ້ຍຊາທີ່ຈະນຳໄປປູກນັ້ນແມ່ນເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ສະນັ້ນຂັ້ນຕອນດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໂດຍສະເພາະຈະຕ້ອງຄັດເລືອກເອົາເບີ້ຍຊາທີ່ສົມບູນແຂງແຮງ, ບໍ່ມີພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ມາແຊກຊ້ອນນຳ, ຕ້ອງເປັນເບີ້ຍທີ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ, ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຕ້ອງເປັນເບີ້ຍຊາທີ່ມີອາຍຸແຕ່ 6 ເດືອນ ຫາ 1 ປີຂຶ້ນໄປຈຶ່ງສາມາດນຳໄປປູກໄດ້.

1.4.2 ການເຄື່ອນຍ້າຍເບີ້ຍຊາ

ກ່ອນຈະເຄື່ອນຍ້າຍເບີ້ຍຊາຈາກໝານກ້າ ຫຼື ສວນກ້າເບີ້ຍ ເຮົາຄວນຫຼີກນ້ຳເພື່ອໃຫ້ຊຸ່ມ ແລະ ກະກຽມພາສະນະສຳລັບການເຄື່ອນຍ້າຍເບີ້ຍຊາໄວ້ກ່ອນ, ແລະ ເບີ້ຍຊາທີ່ຈະເຄື່ອນຍ້າຍຕ້ອງໃຫ້ມີດິນຕິດຢູ່ຮາກເບີ້ຍຊາຕະຫຼອດ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອການຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເບີ້ຍຊາມີການກະທົບກະເທືອນຫຼາຍ ຖ້າເບີ້ຍຊາໃດມີຮາກຍາວເກີນໄປເຮົາກໍ່ສາມາດຕັດ

ອອກໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ສິ່ງສໍາຄັນແມ່ນເຮົາບໍ່ຄວນເຄື່ອນຍ້າຍເບ້ຍຊາໃນເວລາທີ່ມີແສງແດດແຮງຈົນເກີນໄປ ເພາະອາດຈະເຮັດໃຫ້ເບ້ຍຊາຫ່ຽວແຫ້ງຕາຍໄດ້.

1.4.3 ວິທີການປູກ

ໄລຍະເວລາທີ່ເໝາະສົມແກ່ການປູກຊາແມ່ນຊ່ວງເດືອນ ພຶດສະພາ-ກໍລະກົດ ເຊິ່ງເປັນຊ່ວງໄລຍະລະດູຝົນ ແລະ ການປູກໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງຕົ້ນຕໍຕົ້ນແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນອອກໄປ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງ ຕົ້ນຕໍຕົ້ນປະມານ 25-30 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ເວລາປູກນັ້ນເຮົາຈະຕ້ອງເອົາຮາກລົງຕັ້ງໃຫ້ຊຶ້ງແລ້ວເຂ່ຍດິນລົງພ້ອມທັງໃຊ້ ມືເນັ້ນດິນອ້ອມເບ້ຍຊາໃຫ້ແໜ້ນ.

ຮູບທີ 4. ວິທີການປູກເບ້ຍຊາໃຫ້ເປັນແຖວ

ໝາຍເຫດ: ຖ້າເບ້ຍຊາກ້າໃສ່ເບົ້າ ກ່ອນຈະປູກນັ້ນເຮົາຕ້ອງບົບຖົງຢາງເລັກນ້ອຍເພື່ອໃຫ້ດິນຢູ່ໃນເບົ້າຈັບກັນດີກ່ອນທີ່ ຈະເອົາຖົງຢາງອອກ ແລະ ກ່ອນປູກໃຫ້ສັງເກດເບິ່ງວ່າເບ້ຍຊາໃດທີ່ມີຮາກແກ້ວຍາວເກີນໄປເຮົາກໍສາມາດຕັດຮາກແກ້ວ ອອກໃຫ້ພໍເໝາະສົມ ຈາກນັ້ນກໍນຳໄປປູກໃສ່ຊຸ່ມທີ່ໄດ້ກະກຽມ.

2. ການບົວລະບັດຮັກສາ

2.1 ການເສຍຫຍ້າ

ຫຼັງຈາກປູກເບ້ຍຊາໄດ້ປະມານ 35-60 ວັນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມກວດກາເບິ່ງການເກີດຂຶ້ນຂອງວັດສະພິດ (ຫຍ້າ) ຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນສວນຊາ ແລະ ຖ້າເຫັນວ່າວັດສະພິດ (ຫຍ້າ) ເກີດຂຶ້ນຫຼາຍເຮົາກໍຄວນກຳຈັດອອກໂດຍດ່ວນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ວັດສະພິດ (ຫຍ້າ) ດັ່ງກ່າວມາຍາດທາດອາຫານຈາກເບ້ຍຊາ ແລະ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເບ້ຍຊາມີການຈະເລີນເຕີບ ໂຕຊ້າ ຫຼື ອາດເຮັດໃຫ້ເບ້ຍຊາຕາຍໄດ້.

2.3 ການໃສ່ຝຸນ

ພາຍຫຼັງທີ່ປູກເບ້ຍຊາໄດ້ປະມານ 45-60 ວັນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາຝຸນຄອກ ຫຼື ຝຸນບົ່ມໃສ່ອີກເທື່ອໜຶ່ງ ແລະ ກ່ອນ ຈະໃສ່ຝຸນນັ້ນ ເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້ຂຸດຮ່ອງດ້ານຂ້າງເບື້ອງເທິງຂອງຕົ້ນຊາ ຫ່າງຈາກເບ້ຍຊາປະມານ 20 ຊັງຕີແມັດ, ກ້ວາງ ປະມານ 20 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ເລິກປະມານ 20 ຊັງຕີແມັດ ຫຼັງຈາກຂຸດຮ່ອງແລ້ວກໍນຳເອົາຝຸນບົ່ມທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້ນັ້ນ ລົງໃສ່ໃນອັດຕາສ່ວນ 1 ແມັດຕໍ່ຝຸນບົ່ມ ຫຼື ຝຸນຄອກ 1 ກິໂລກຼາມ ຈາກນັ້ນກໍນຳເອົາດິນມາປົກ ຫຼື ຖິ້ມໄວ້ຄືເກົ່າ.

ຮູບທີ 5. ວິທີການໃສ່ຝຸນພາຍຫຼັງທີ່ປູກເບ້ຍຊາໄດ້ 45-60 ວັນ

2.4 ການຕັດແຕ່ງ

ການຕັດແຕ່ງຕົ້ນຊາແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ແລະ ເປັນອີກວິທີການໜຶ່ງເພື່ອຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຍອດຊາປົ່ງຍອດໄວຂຶ້ນ ແລະ ເພີ່ມຜົນຜະລິດຍອດຊາ. ສະນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງສໍາຄັນຫຼາຍສໍາລັບຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ປູກຊາເປັນອາຊີບທີ່ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ. ລະດູການຕັດແຕ່ງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດແມ່ນ ທ້າຍເດືອນ ຕຸລາ ຫາ ກາງເດືອນ ພະຈິກຂອງທຸກໆປີ. ພາຍຫຼັງປູກໄດ້ 1 ປີ ຫຼື ອາຍຸຕົ້ນຊາໄດ້ 1 ປີເຮົາສາມາດຕັດແຕ່ງຕົ້ນຊາໄດ້ ແລະ ຕັດແຕ່ງລະຫວ່າງ 25-30 ຊມ ນັບແຕ່ໜ້າດິນຂຶ້ນໄປ, ປີທີ 2 ຕັດແຕ່ງອີກໂດຍໃຫ້ຫ່າງຈາກປາກບາດເກົ່າຂຶ້ນປະມານ 10 ຊມ, ປີທີ 3 ແມ່ນຕັດແຕ່ງອີກໂດຍໃຫ້ໄດ້ໃນລະຫວ່າງ 80 ຊມ ຊຶ່ງນັບຈາກໜ້າດິນຂຶ້ນ.

3. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່

ສໍາຫຼັບມືໃຫມ່ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການປູກ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາສວນຊາ ແມ່ນມີຫຼາຍປັດໃຈທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ນີ້ແມ່ນບາງຄໍາແນະນໍາທີ່ຄວນປະຕິບັດ:

- ຄວນເລືອກເບ້ຍຊາທີ່ແຂງແຮງ, ສົມບູນ, ບໍ່ມີເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ແຊກຊ້ອນ
- ເບ້ຍຊາຕ້ອງມີອາຍຸແຕ່ 6 ເດືອນ ຫາ 1 ປີຂຶ້ນໄປຈຶ່ງສາມາດນໍາເອົາໄປປູກໄດ້
- ເວລາເຄື່ອນເບ້ຍຊາແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງໃຫ້ມີດິນຕິດຢູ່ຮາກຕະລອດເພື່ອຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໃຫ້ຮາກຊາມີການກະທົບກະເທືອນຫຼາຍ
- ຫ້າມເຄື່ອນຍ້າຍເບ້ຍຊາໃນເວລາມີແສງແດດກ້າ ແລະ ອາກາດຮ້ອນຫຼາຍ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ເບ້ຍຊາຫ້ຽວແຫ້ງ ແລະ ຕາຍໄດ້
- ໃນກໍລະນີກໍາເບ້ຍຊາໃສ່ເບົ້າ, ກ່ອນຈະປູກເຮົາຕ້ອງໄດ້ບີບຖົງຢາງເບົ້າເບ້ຍຊາໃຫ້ແໜ້ນເລັກນ້ອຍເພື່ອໃຫ້ດິນໃນເບົ້າຈັບຕິດກັນ ແລະ ຕິດກັບຮາກເບ້ຍຊາ
- ພາຍຫຼັງກຽມດິນ ແລະ ໃສ່ຝຸນຮອງພື້ນສໍາເລັດແລ້ວເຮົາຄວນປູກເບ້ຍຊາເລີຍ ແຕ່ສິ່ງທີ່ຄວນຫຼີກລ່ຽງແມ່ນບໍ່ຄວນປະພຶມທີ່ດັ່ງກ່າວໄວ້ໃຫ້ກາຍໜຶ່ງເດືອນຈຶ່ງປູກ

-
- ເວລາເອົາເບ້ຍຊາລົງຊຸມນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຮາກເບ້ຍຊາຕັ້ງຊື່ບໍ່ໃຫ້ຮາກເບ້ຍຊາຄົດ ຫຼື ງື່ນເທິງ ແລະ ຮາກແກ້ວເບ້ຍຊາຍາວເກີນໄປ ເຮົາກໍສາມາດຕັດຮາກແກ້ວເບ້ຍຊາອອກພໍເໝາະສົມແລ້ວເອົາລົງປູກໃສ່ຊຸມທີ່ເຮົາກຽມໄວ້
 - ຫຼັງຈາກປູກເບ້ຍຊາສໍາເລັດແລ້ວ ຄວນເອົາເຟືອງແຫ້ງ ຫຼື ໃບໄມ້ແຫ້ງມາປົກຄຸມໜ້າດິນ ເພື່ອຮັກສາຄວາມຊຸມ, ປ້ອງກັນແສງແດດ ແລະ ຫ້າຍາກໍຈະເກີດຂຶ້ນບໍ່ຫຼາຍ
 - ພາຍຫຼັງປູກໄດ້ປະມານ 45 – 60 ວັນ ເຮົາຕ້ອງໄດ້ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນບົ່ມ ອີກຕື່ມເທື່ອໜຶ່ງ